

Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Advies aan ministerie EZ inzake winningsplan Waalwijk-Noord (gaswinning Vermilion)

[REDACTED]

Op 5 september 2017 ontvingen wij uw verzoek tot het uitbrengen van advies voor het winningsplan Waalwijk-Noord van Vermilion. Op 30 september 2017 heeft het ministerie van Economische Zaken (hierna EZ) een informatiebijeenkomst georganiseerd voor provincie, gemeenten en waterschappen waarin zowel de procedure als het winningsplan zijn toegelicht.

Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en TNO hebben ook advies gegeven over het winningsplan. Wij hebben dit advies op 2 oktober 2017 ontvangen. De bevindingen van SodM en TNO hebben wij meegenomen in onze advisering. Hieronder volgt ons advies.

SodM en TNO gaan in hun advies in op de wijze waarop de mate van bodemdaling en de risico's van bodemtrilling zijn berekend. SodM en TNO vinden het aannemelijk dat de verwachte bodemdaling minder dan 4 cm bedraagt en het risico op schadelijke bodemtrilling klein is (risicocategorie 1). Op basis van de bevindingen van SodM en TNO gaan we in ons advies uit van de berekende bodemdaling en risico op bodemtrilling zoals zijn opgenomen in het winningsplan.

Doordat de extra bodemdaling als gevolg van de wijziging op het winningsplan gering is en er sprake is van de laagste risicocategorie voor bodemtrilling achten wij de effecten van bodemdaling en bodemtrilling op infrastructuur, natuur en milieu gering. Wel achten wij het ongewenst dat als gevolg van bodemdaling ook een verlaging van de grondwaterstand optreedt. Wij gaan hier later in ons advies verder op in.

Datum

14 november 2017

Ons kenmerk

C2214409/4264645

Uw kenmerk

DGETM-EO/17137047

Contactpersoon

[REDACTED]

Telefoon

[REDACTED]

Email

[REDACTED]@brabant.nl

Bijlage(n)

1

Natuur en milieu

De provincie Noord-Brabant streeft naar een energievoorziening die vrij is van CO₂-emissie. Daarvoor richten we ons op de productie van duurzame energie. Ook in het nieuwe regeerakkoord is opgenomen dat het verbruik van gas sterk moet worden verminderd. Het is dan in onze ogen een verkeerd signaal om nu in te stemmen met een winningsplan dat een nieuwe boring voorziet naar de bestaande winning. Het plan voorziet in extra gaswinning ten opzichte van het huidige winningsplan. Zoals het IPCC heeft aangetoond heeft gaswinning een indirect (na het benutten van het gas) effect op het klimaat. Hiermee is de gaswinning een potentieel gevaar voor zowel natuur en milieu. Daarnaast is hydraulische stimulatie (fracken) van het gasveld voorzien. Wij vinden dit niet wenselijk gezien de overlap van de winning met het grondwaterbeschermingsgebied Loon op Zand. Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten hebben zich in het recente verleden meerdere malen tegen fracken uitgesproken. Ook ligt fracken zeer gevoelig in de publieke opinie.

Wij adviseren u daarom om niet in te stemmen met de uitbreiding van de winning en de maatregelen die tot doel hebben om meer gas te winnen via de bestaande putten.

Indien u toch besluit geheel of gedeeltelijk in te stemmen met het winningsplan adviseren wij u onderstaande aspecten mee te nemen in de besluitvorming.

Planmatig gebruik van de ondergrond

In het uiterste zuiden van de winning overlapt de winning met het grondwaterbeschermingsgebied Loon op Zand (zie kaart bijlage 1). Omdat de gaswinning al plaatsvond voordat het grondwaterbeschermingsgebied was ingesteld en de wijzigingen in het winningsplan betrekking hebben op het gebied buiten het grondwaterbeschermingsgebied zien wij hierin geen belemmeringen voor de procedure voor het winningsplan Waalwijk-Noord. Er is geen sprake van een uitbreiding van het winningsgebied. Derhalve zien wij geen problemen vanuit planmatig gebruik van de ondergrond.

Luchtkwaliteit

Uit de Vertrouwelijke Bijlagen behorende bij de Actualisatie Waalwijk-Noord Winningsplan in gevolge Mijnbouwwet artikel 34 blijkt dat geen toename van emissies van de in bijlage 2 van de Wet milieubeheer genoemde stoffen te verwachten is. Hoewel daarnaar geen expliciet onderzoek is verricht, is voldoende aannemelijk dat de luchtkwaliteit in de nabije omgeving door de aangevraagde activiteiten niet verslechtert.

Geluid

De locatie is gelegen op een geluidgezoneerd industrieterrein. Dit houdt in dat alle bedrijven tezamen op de grens van de zone niet meer geluid mogen produceren als 50 dB(A). Een aantal jaren geleden heeft de gemeente

Datum

14 november 2017

Ons kenmerk

C2214409/4264645

Waalwijk hun zonebeheer aangepakt. Voorheen leidde de milieuvergunning tot overschrijding van de zone. Hierdoor ondervonden een aantal mensen in de kern Waalwijk een te hoge geluidbelasting. Het is niet bekend of na de aanpak van de gemeente deze situatie nog steeds bestaat.

Het is zaak de akoestische situatie die gaat ontstaan te beoordelen en te toetsen of deze past binnen de zone. De zonetoets is een bevoegdheid van de gemeente Waalwijk.

Datum

14 november 2017

Ons kenmerk

C2214409/4264645

Archeologie

Op de archeologiekartaal van Waalwijk heeft put WWN-03 een middelhoge archeologische verwachting (onderzoeksplichtig) en put WWN-01 en put WWN-02 een lage archeologische verwachting (geen archeologisch onderzoek verplicht). Op de winningslocaties is "bebouwing/installatie" aanwezig en dit blijft ook in de toekomst. Conclusie is dat archeologie, hoewel een locatie een hoge/middelhoge archeologische verwachting heeft, niet bedreigd wordt door de gaswinning, omdat er geen grote ingrepen in de bodem zullen plaatsvinden.

Cultuurhistorie

De erfgoedwaarden boven de grond zijn de cultuurhistorische waarden en staan op de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Noord-Brabant.

De bovengrondse delen van de winningslocaties bevinden zich buiten de op de Cultuurhistorisch waardenkaart aangegeven cultuurhistorisch vlakken.

Natuurgebieden en aardkundige waarden

De winning ligt nabij Natura 2000 gebied (zie kaart in de bijlage) dat grotendeels overlapt met de aardkundig waardevolle gebieden. De mogelijke werkzaamheden vinden plaats buiten de Natura 2000 en aardkundig waardevolle gebieden (zie kaart in de bijlage), zodat geen natuur of bodemlagen beschadigd worden binnen deze gebieden. De verwachte bodemdaling binnen de aardkundig waardevolle gebieden in de omgeving (16-Binnenpolder Capelle en 17-Loonse en Drunense Duinen) zullen geen effect hebben op de te beschermen aardkundig waardevolle gebieden. Voor deze gebieden is het echter ongewenst dat er een grondwaterstands daling optreedt. Daarnaast is een deel van het Natura 2000 gebied ook een natte natuurparel. Op basis van de informatie in het winningsplan is niet duidelijk of de verwachte bodemdaling ook leidt tot een daling van de grondwaterstand. Wij adviseren u om Vermilion bij de monitoring van de bodemdaling ook de grondwaterstanden te laten monitoren en aan te laten tonen dat deze niet dalen.

Bodem en stortplaatsen

Op dit moment is nog niet bekend of aanvullende boringen worden geplaatst. In Waalwijk is op meerdere plaatsen sprake van bodem- en grondwaterverontreinigingen of voormalige stortplaatsen. Bij het plaatsen van nieuwe boringen of het boren van aftakkingen vanuit de bestaande boringen adviseren wij de boringen te plaatsen buiten de verontreinigingscontouren om te voorkomen dat als gevolg van de boringen verontreiniging naar diepere

bodemlagen kan verspreiden. Met name aan de westzijde van de winning Waalwijk-Noord is sprake van verontreinigingen. Daarnaast adviseren wij nieuwe boringen buiten de locaties van voormalige stortplaatsen te situeren (zie kaart in de bijlage). Er bevinden zich diverse voormalige stortplaatsen binnen of nabij de winning Waalwijk-Noord.

Datum

14 november 2017

Ons kenmerk

C2214409/4264645

Grondwater

Zoals eerder in dit advies is aangegeven overlapt de winning in het uiterste zuiden met het grondwaterbeschermingsgebied Loon op Zand. In de toekomst, als de winning Waalwijk Noord wordt beëindigd, dient bij de afdichting en afwerking van de put rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van dit grondwaterbeschermingsgebied om te voorkomen dat grondwater bestemd voor drinkwater verontreinigd raakt.

Infrastructuur

De bodem is continu in beweging. Tot dusver heeft dit voor de infrastructuur in Brabant nog niet tot problemen geleid. Omdat de bodemdaling als gevolg van de winning van maximaal 4 cm in een groot gebied plaatsvindt zal een op palen gefundeerd kunstwerk net zo veel dalen als de daarop aansluitende weg. In de situatie dat sprake is van ongelijkmatige daling is er wel een risico op schade aan de infrastructuur. Wij verzoeken u om mogelijke risico's op schade aan de provinciale infrastructuur zoveel mogelijk te beperken. We noemen hierbij met name de recent gereconstrueerde N261 in verband met mogelijke zettingen.

Wijze van winning en communicatie

Begin augustus 2017 is bij een van de gaswinningen van Vermilion (Waalwijk Noord, Sprang of Loon op Zand/Loon op Zand Zuid) aardgascondensaat vrijgekomen en in het milieu terechtgekomen. Wij zijn niet op de hoogte gesteld van dit incident en weten ook niet wat de achterliggende oorzaak was. Wij adviseren u aanvullende voorwaarden op te nemen bij instemming met het winningsplan om te voorkomen dat bij de winning Waalwijk-Noord een dergelijk incident kan optreden. Daarnaast willen wij u verzoeken om de procedure bij incidenten aan te passen, zodat niet alleen de betreffende gemeente, maar ook de andere decentrale overheden van een dergelijk incident op de hoogte worden gebracht.

Schade als gevolg van de winning

In het winningsplan is aangegeven dat eventuele schade gemeld kan worden bij Vermilion of het Landelijk Loket Mijnbouwschade. Daarnaast is aangegeven dat de schade door Vermilion zal worden vergoed conform de regels van het Burgerlijk Wetboek. De procedure bij schade en de termijn waarop schade wordt vergoed is niet vermeld. De ervaringen met schade als gevolg van gaswinning in Groningen laten zien dat een goede schaderegeling van groot belang is. Wij verwachten van u dat u zorg draagt voor een goede schaderegeling zodat als sprake is van schade als gevolg van de gaswinning

deze via een transparante regeling wordt behandeld en binnen een acceptabele termijn (bv 6 maanden) tot uitkering van de vergoeding leidt.

Datum

14 november 2017

Ons kenmerk

C2214409/4264645

Samenvatting

Wij adviseren u om niet in te stemmen met het winningsplan vanwege de effecten op natuur en milieu als gevolg van het benutten van gas dat op basis van het winningsplan Waalwijk Noord gewonnen wordt en vanwege het toepassen van hydraulische stimulatie (fracken).

Indien u toch besluit om geheel of gedeeltelijk in te stemmen met het winningsplan adviseren wij u het volgende mee te nemen bij de besluitvorming:

- Eventuele nieuwe boringen te plaatsen buiten bestaande grond en grondwaterverontreinigingen;
- Eventuele nieuwe boringen te plaatsen buiten bestaande en voormalige stortplaatsen;
- Naast de monitoring van de bodemdaling ook de grondwaterstanden te monitoren en aan te tonen dat de grondwaterstanden niet dalen met name voor natuur en aardkundige waarden;
- Voorwaarden op te nemen om te voorkomen dat nieuwe incidenten optreden zoals het incident in augustus 2017 met aardgascondensaat;
- Voorwaarden op te nemen ten aanzien van de wijze waarop de put wordt afgewerkt na beëindiging van de winning om te voorkomen dat het grondwater bestemd voor drinkwater in het zuidelijk deel van de winning verontreinigd raakt.
- Voorwaarden op te nemen om het risico op schade aan bebouwing, instructuur, natuur en milieu zoveel mogelijk te beperken en zorg te dragen voor een goede schaderegeling en schadeprocedure.
- Niet in te stemmen met hydraulische stimulatie.

Daarnaast adviseren wij u de procedure bij incidenten aan te passen zodat alle decentrale overheden geïnformeerd worden bij het optreden van een incident.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

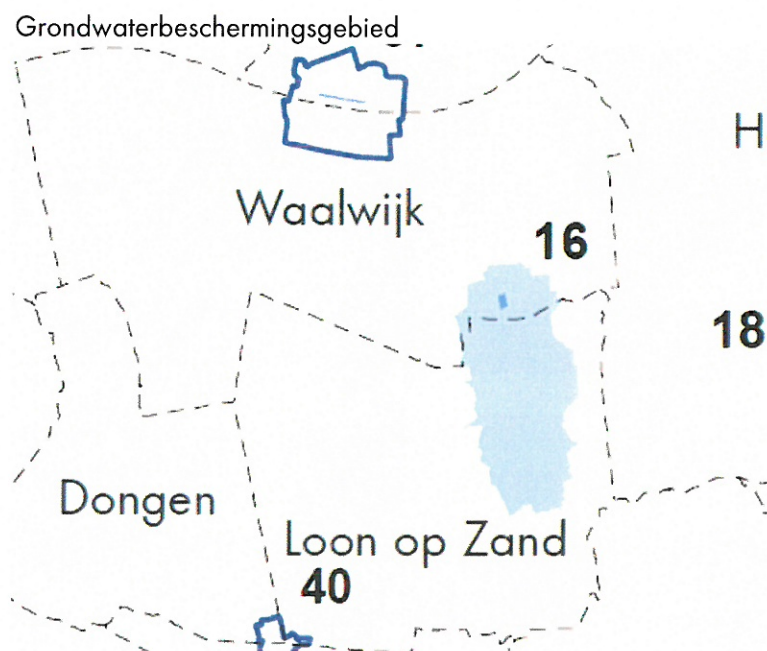
Bijlage 1: Kaarten

Datum

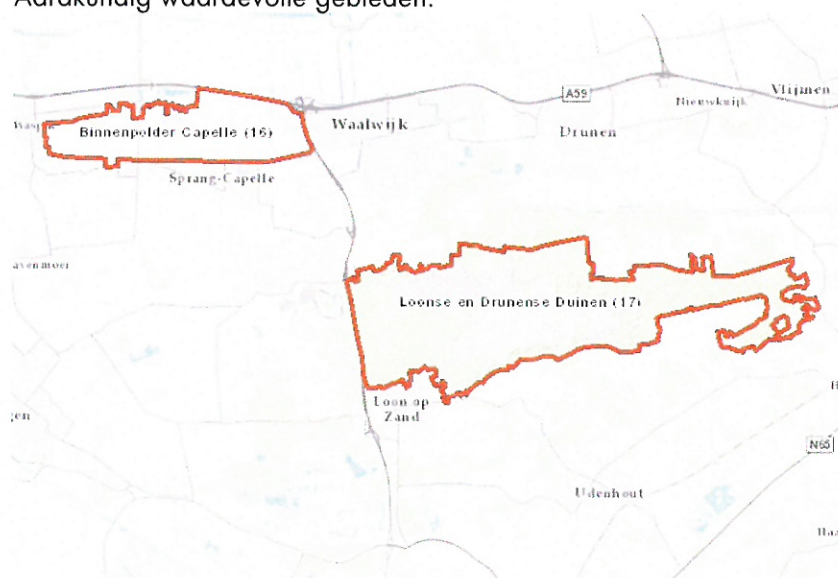
14 november 2017

Ons kenmerk

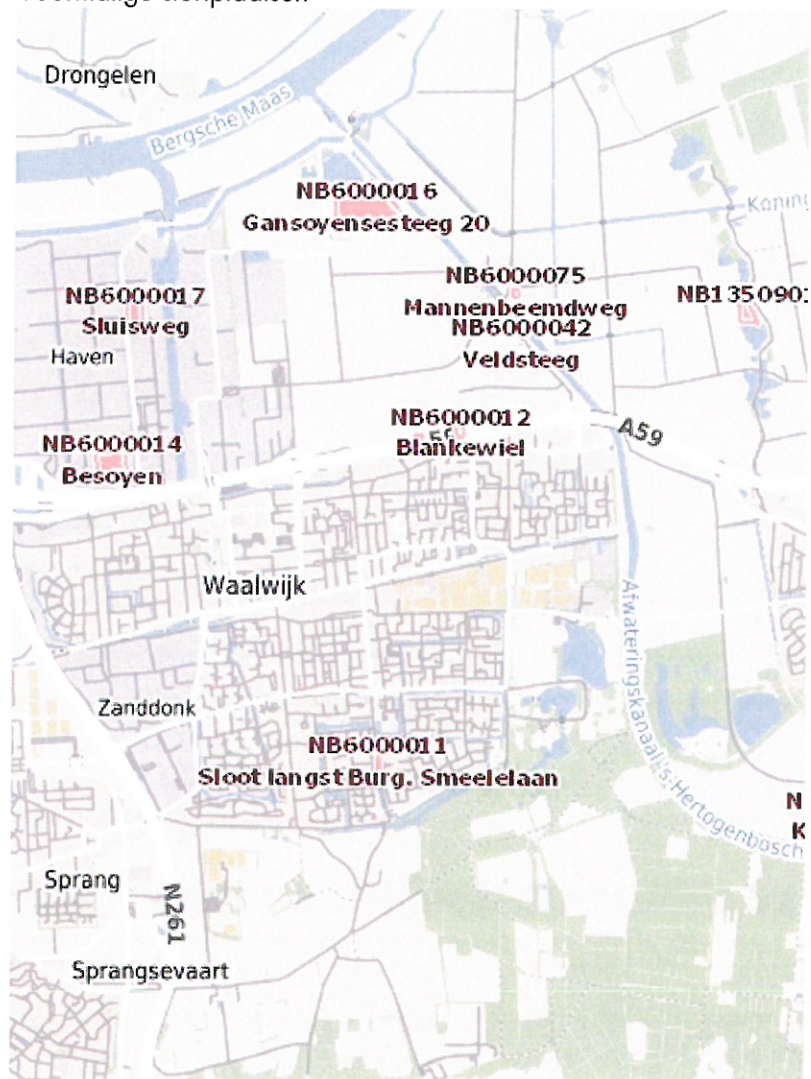
C2214409/4264645

Aardkundig waardevolle gebieden:

Voormalige stortplaatsen

Datum

14 november 2017

Ons kenmerk

C2214409/4264645

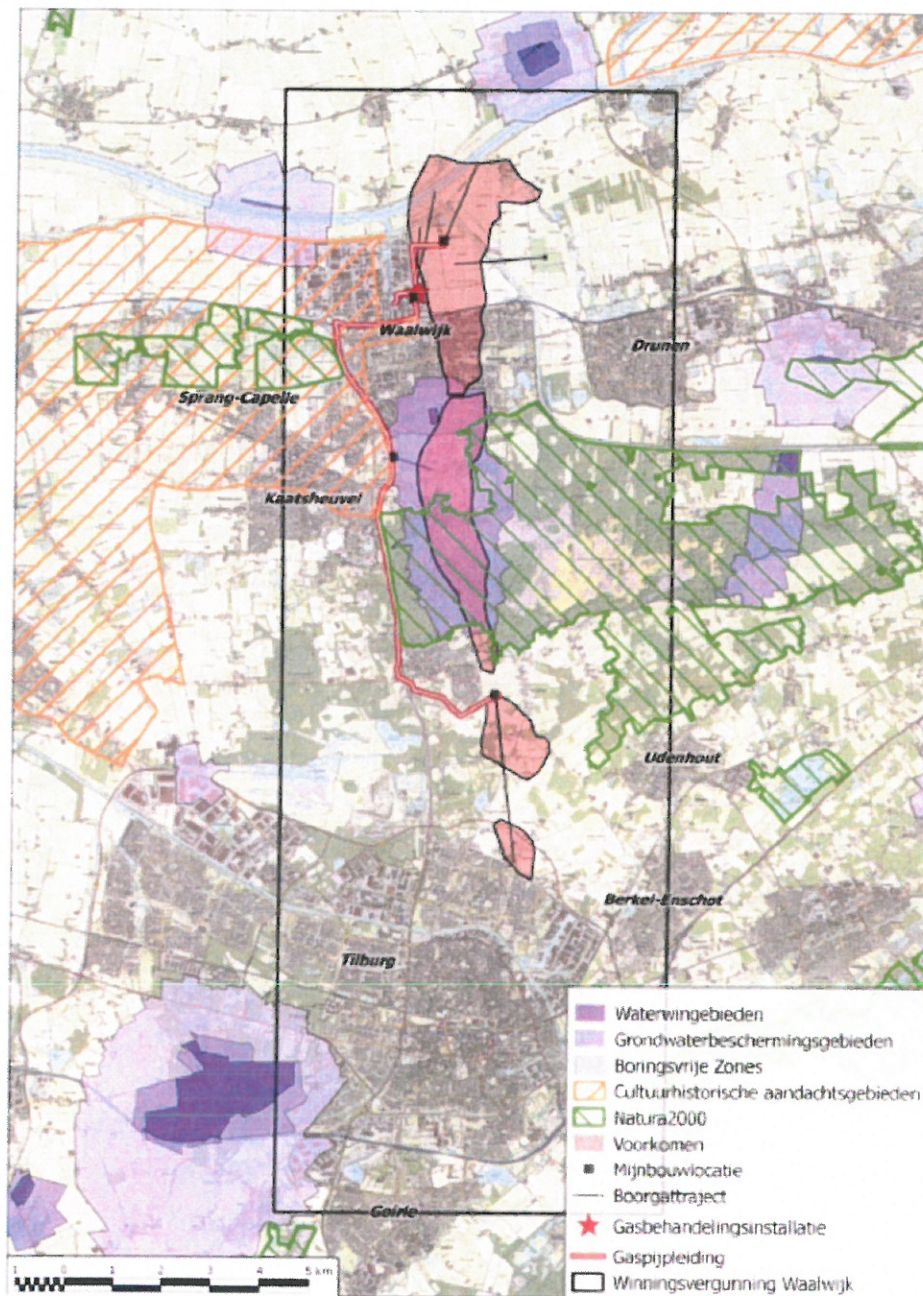
Natura 2000 en grondwaterbeschermingsgebied

Datum

14 november 2017

Ons kenmerk

C2214409/4264645

Figuur 4-6: Beschermde zones in en rond de winningsvergunning Waalwijk.

Natte natuurparel

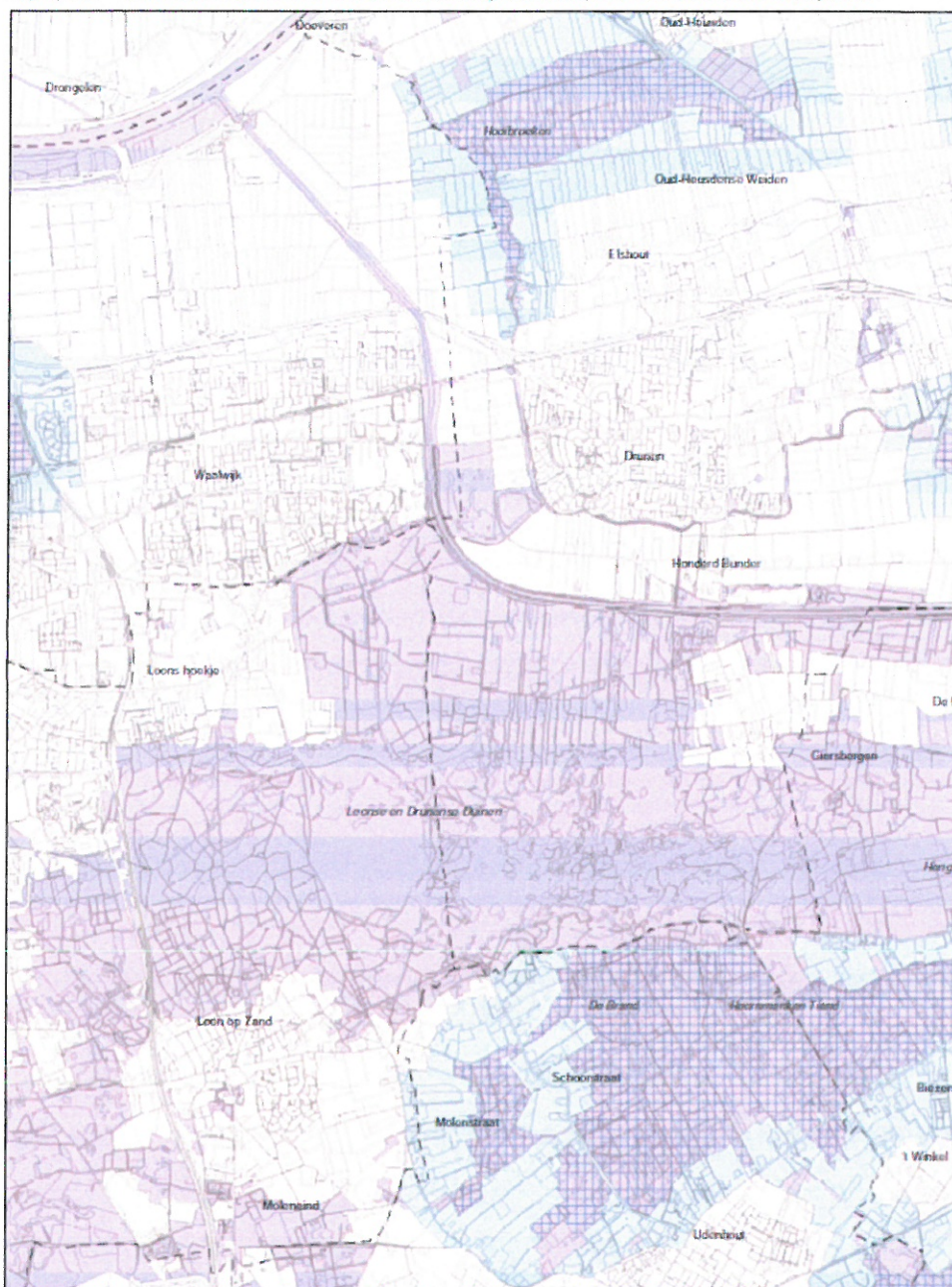
Bijlage IV - Beschermd gebieden waterhuishouding, attentiegebieden en natte natuurparels

Datum

14 november 2017

Ons kenmerk

C2214409/4264645

Bron ondergrond: Copyright 2013 Topografische Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn. Opmaak: Afdeling Geo-informatie, lok. nr. 27.870 augustus 2014

Beschermd gebied
 Attentiegebied
 Natte natuurparel
 Gemeentegrens
 Provinciegrens